

πολυσημάντως εἶπεν ὁ Ἀντιζίστρωφ· ἄφρησέ με ὅμως πρῶτον νὰ σοῦ ἐξηγήσω... περίμενε μίαν στιγμήν. «Τάξις IV, ἐξηκολούθησεν οὗτος δεικνύων τὴν τελευταίαν γραμμὴν· αὐτὸ ἀφορᾷ τὴν ἰδικήν μας τάξιν. Εἰς τὴν πρώτην, ἀνήκει ὁ λαός, ὁ ὁποῖος κατέχει παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν πρώτην θέσιν· εἰς τὴν δευτέραν, ὁ στρατός, εἰς τὴν τρίτην ὁ κληρὸς, εἰς τὴν τετάρτην, οἱ λόγιοι. Τώρα ἂν τύχῃ νὰ προσυλητῆσιν κανένα Ἰθάνοφ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἰθάνοφ αὐτὸς ἦνε ἐργάτης εἰς κανὲν ἐργοστάσιον ὁφείλεις νὰ τοῦ δώσῃς τὸ ἐξῆς ἔντυπον,

Ὁ Ἀντιζίστρωφ ἔλαβε γραφίδα καὶ ἤρξατο γράφω ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χάρτου.

Σειρὰ C.
Πετρούπολις.
Nº 12,129

1
Τάξις I.

— Ἡ μονὰς εἰς τὸν παρανομαστήν, ἐπεξηγήσεν οὗτος, σημαίνει ὅτι οὗτος εἶνε ὁ πρῶτος, τὸν ὁποῖον προσυλητῆσεν ὁ 12,129ος ἀριθμὸς δηλαδή, ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ δέον νὰ γνωρίζῃς ὅτι αὐτὸς πράγματι εἶνε ὁ ἐργάτης Ἰθάνοφ, διότι εἰς σὲ δὲν θὰ ἦνε δύσκολον νὰ γνωρίζῃς καὶ ἐνθυμῆσαι τὰ ὀνόματα τῶν κατηχηθέντων ὑπὸ σοῦ. Τὸ ἔντυπον τοῦ Ἰθάνοφ θὰ τὸ γνωστοποιήσῃς εἰς ἐμέ, ἐγὼ δὲ θὰ τὸ μεταδώσω εἰς τὸ Κομητάτον καὶ ἐκεῖ θὰ τὸν ἐγγράψουν. Ἀπλούστατον πρᾶγμα καὶ ἐν τούτοις, πῆγαινε σὺ νὰ ἀνακαλύψῃς τὸν διοργανισμὸν τούτον. Λοιπὸν, θέλεις καὶ ἄλλην ἀπόδειξιν ὅτι λέγω ἀλήθεια! καὶ ἔθετο ἐνώπιον τοῦ Κόροβοφ δέσμην τραπεζικῶν γραμματίων, ἅτινα εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Βελτίστσεφ, ἰδοῦ, ἐδῶ ὑπάρχουν τριακόσια ρούβλια. Τὰ διακόσια πενήντα εἶνε ὁ μηνιαίος μισθός μου ἀπὸ τὴν «Ἐταιρίαν», τὰ δὲ πενήντα σοὶ τὰ στέλλει τὸ Κομητάτον διὰ συνδρομὴν. Τώρα δός μου, παρακαλῶ, μίαν ἀπόδειξιν ὅτι τὰ ἔλαβες, διότι εἰς ἡμᾶς ἐπικρατεῖ τοιαύτη τάξις! Ὁφείλω, βλέπεις, νὰ δώσω λογαριασμὸν ἐνώπιον τοῦ Κομητάτου.

— Πῶς νὰ ὑπογράψω, τὸ ὄνομά μου; ἠρώτησεν ὁ Βαλεριανός, ὅστις ἐπὶ τοσοῦτον ἐξεπλάγη εἰς τὴν θέαν τῶν χρημάτων καὶ αὐτῆς τῆς «συνδρομῆς», ὥστε δὲν ἐπίστευε τοὺς ἰδίους ὀφθαλμούς του. Πενήντα ρούβλια καὶ τοῦτο δι' αὐτὸν ἦτο ὑπέρογκον ποσόν, κατόπιν τοιαύτης ἀνεχείας! Πενήντα ρούβλια, ἀστεϊεύετο! Κάτοχος πεντήκοντα ρουβλιῶν; ἐνόμιζεν ὅτι ἐρρίφθησαν αὐτῷ ἐξ οὐρανοῦ.

Περιχαρὴς ὁ Κόροβοφ ἐρρίφθη περὶ τὸν τράχηλον τοῦ κ. Ἀντιζίστρωφ.

— Αἶ, καλὰ, καλὰ, ἄς λείπουν τὰ χὰδια! ἀνεχαίτισεν οὗτος τὴν ὁρμὴν τοῦ φίλου του. Ἐνθυμῆσαι ποῦ σοῦ τὸ εἶχα εἰπεῖ; ὅτι θὰ ἀναζητήσω μίαν εὐπρεπεστέραν ἐργασίαν ἀπὸ τὰς εὐτελεῖς ἐκείνας «σημειώσεις» σου; Καὶ ἂν ἐργασθῇς ὅπως πρέπει, θὰ ἔχῃς μεγαλειτέρας ἀπολαβὰς! Οὐδέποτε ἡ «Ἐταιρία» ἀφίνει ἔτσι τοὺς

δικούς της! Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃς! Λοιπὸν, τὴν ἀπόδειξιν θὰ τὴν κάμῃς κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: «Τὴν ταδε ἡμερομηνίαν ἔλαβον πεντήκοντα ρούβλια, ἀκόλουθως τὸν ἀριθμὸν σου. Σειρὰ C, ἀριθμός καὶ τὰ λοιπά».

Ὁ Κόροβοφ ὑπέγραψεν ἀμέσως τὸ ζητηθέν.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΣΑΒΙΕ ΔΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ

[Συνέχεια]

Οὗτος, αἰσθανθεὶς τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην ψαῦσιν, ἔρρηξε κραυγὴν ἐκπλήξεως. Ἀλλά, συνελθὼν ἀμέσως, ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου αὐτοῦ πιστόλιον καὶ σκοπεύσας κατὰ τοῦ κυρίου Δεβεζαὶ εἶπεν:

— Ὅπισω ἢ σὲ φονεύω.

Ὁ κόμης ὠπισθοχώρησε καὶ δι' ἡρωϊκῆς προσπαθείας καταβαλὼν τὴν συγκίνησιν του, μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ψυχραιμίας, καὶ διὰ φωνῆς ἐντελῶς ἡρέμου καὶ φυσικῆς εἶπεν:

— Νομίζω, κύριε ὑποκόμη, ὅτι ἡ ἀπειλὴ ὑμῶν δὲν εἶναι σπουδαία... ἡ σφαῖρα τοῦ πιστολίου θὰ ἐτάραττε τὴν ζωτῆράν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι λέγων ὑμῖν τὸ ὡς εὐ παρήσθητε!

Ὁ κύριος Βιλλεδιὺ ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τοῦ κόμητος καὶ ὠπισθοχώρησεν, ὥστανε εἶχε πατήσῃ ἐπὶ ὄφει.

— Ὑμεῖς, κύριε κόμη!... ἀνέκραξε μηχανικῶς... ὑμεῖς!... ἐδῶ!...

— Ἀφοῦ ἦσθε ὑμεῖς, ἀπήντησεν ὁ κύριος Δεβεζαὶ, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἦμαι ἐδῶ καὶ ἐγώ;

Ὁ ὑποκόμης ἦτο σχεδὸν παράφρων.

Ματαιῶς προσεπάθει νὰ συνενώσῃ τὰς ιδέας του καὶ νὰ ἐννοήσῃ τὴν θέσιν του, ἥτις — καὶ τοῦτο τὸ ἐνόει κάλλιστα — ἦτο δυσχερεστάτη καὶ ἀκανθωδεστάτη.

Ἀλλὰ σύγχυσις πλήρης ἐπεκράτει ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του.

Ἐπὶ τέλους, διὰ φωνῆς σχεδὸν ἀνάρθρου, ἐψέλλισε τὰς ἐπομένους λέξεις, τῆς σημασίας τῶν ὁποίων οὐδεμίαν βεβαίως εἶχε συνειδησιν:

— Ἐπερίμενα... τόσον ὀλίγον...

— Νὰ μὲ συναντήσετε, εἶπε περὰνας τὴν φράσιν ὁ κ. Δεβεζαὶ, διὰ τόνου, οὐ δὲν θὰ ἠδύνατο τις ἐκκόλως νὰ διακρίνῃ τὴν πικρὰν εἰρωνίαν.

— Ναί... κύριε κόμη... ἐψιθύρισεν ὁ κ. Βιλλεδιὺ.

— Τῇ ἀληθείᾳ! οὐδὲν τούτου φυσικώτερον... ἀλλὰ διατὶ ἡ παρουσία μου σὰς ἐκπλήττει;

Ὁ κύριος Δεβεζαὶ περιέμενε ματαιῶς ἀπάντησιν... εἶτα ἐξηκολούθησε λέγων:

— Κατὰ τύχην ἔμαθον ὅτι εἰσθε ἐν τῇ οἰκίᾳ μου... καὶ νῦν εὐχαρίστησα ἀπὸ

καρδίας τὴν τύχην ταύτην, ἥτις μοὶ ἀνήγγειλεν ἀπροσδοκῆτως τὴν ἀνέλπιστον ὑμῶν ἐπίσκεψιν... Ἐνομίσατε εὐπρεπές, κύριε ὑποκόμη, νὰ εἰσέλθετε εἰς τὴν οἰκίαν μου χωρὶς ν' ἀναγγεῖσθῃτε... Ἐπειδὴ εἶμαι εὐγενής, ἐνόμισα ὅτι ὤφειλον νὰ σεβασθῶ τὸ μυστήριον δι' οὗ περιεκυκλώθητε... δι' αἰτία τὰ ὁποῖα ἀγνοῶ καὶ δὲν θέλω νὰ μάθω... Δὲν ἠθέλησα ὅμως νὰ ἐγκαταλείψετε τὴν κατοικίαν μου, χωρὶς νὰ σὰς ἐκφράσω ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανον ἂν σὰς ὑπεδεχόμην ἐγὼ ὁ ἴδιος.

Ὁ κόμης ἐπέμενε τονίσας διὰ τρόπου ἐκφραστικωτάτου τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, εἶτα ἐξηκολούθησεν:

— Ἀλλὰ δὲν εἶχον ἢ ἐν μόνον μέσον ὅπως σὰς συναντήσω, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀναχωρήσεώς σας. Ἐγίνωσκον ὅτι εἰσήλθετε διὰ τῆς θύρας ταύτης καὶ ὅτι θὰ ἐξήρχεσθε δι' αὐτῆς. Διὰ τοῦτο, κύριε ὑποκόμη, εἶμαι ἐδῶ καὶ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προσαγορεύσω ὑμᾶς διὰ τοῦ ὡς εὐ παρήσθητε...

Καὶ ὁ κύριος Δεβεζαὶ ὑπεκλίθη ἐνώπιον τοῦ ὑποκόμητος. Οὗτος βεβαίως, οὔτε ἀνόητος, οὔτε ἀνανδρὸς ἦτο· ἀλλ' ἡ ἐκπληξίς, ὡς εἶδομεν, εἶχε παραλύσει πάσας τὰς ἡθικὰς αὐτοῦ δυνάμεις.

Ἐν τούτοις, ἐνῷ ἐλάλει ὁ κ. Δεβεζαὶ, ὁ ὑποκόμης συνῆλθεν ἐκ τῆς ἐκπληξέως του καὶ ἐνόησεν ἀκόπως πόσον μίσος καὶ πόση ὀργὴ ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὸν ἥρεμον καὶ μεμετρημένον τόνον, ὑπὸ τοὺς γλυκεῖς καὶ φιλόφρονας λόγους τοῦ κόμητος.

Ἡ ἐκδίκησις τοῦ τελευταίου τούτου ἤρχισεν ἤδη. Εἶχε καταστήσει τὸν κύριον Βιλλεδιὺ γελοῖον.

Τόσον γελοῖον, ὥστε ὁ ὑποκόμης ἀνεγνώριζεν ὅτι καὶ ἡ ἐτοιμότης τοῦ πνεύματος καὶ τὸ θάρρος ἔλειψαν αὐτῷ, καὶ ὅτι ἀφέθη νὰ κατασυντριβῇ ὑπὸ τὴν ἡθικὴν ὑπεροχὴν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀπατηθέντος συζύγου.

Ἀλλὰ — ἐν τῇ ὥραίᾳ χώρᾳ τῆς Γαλλίας — ἐπιτρέπεται ν' ἀπατῶσιν ἕνα σύζυγον, — ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ ὀργισθῇ ἐπὶ τούτῳ — ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ φονεύθῃ ἢ καὶ νὰ φονεύσῃ ἐν μονομαχίᾳ...

Ταῦτα πάντα εἶναι ἐντὸς τῶν ὁρίων νομίμου πολέμου. Οὐδεὶς γυναικοθήρας, καλὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ κατέχων θέσιν, θὰ ἀρνηθῇ ποτὲ νὰ ὑποστῇ τὰς πολλὰς ἀλγύναις συνεπειὰς εὐτυχοῦς παρανόμου ἀπολαύσεως.

Ἀλλ' ὁ ἐραστὴς οὐδέποτε θὰ συγχωρήσῃ τὸν δυστυχῆ σύζυγον, ἂν οὗτος ρίψῃ ἐπ' αὐτοῦ, ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστον μέρος τοῦ γελοίου, δι' οὗ ἐκεῖνος τόσον ἀφθόνως τὸν περιέβαλε!

Δ'

Οἱ ὄρκοι.

— Κύριε κόμη, εἶπεν ὁ Ἀρμάνδος Βιλλεδιὺ, διὰ φωνῆς ἀφελούς, σταθερὰς καὶ φυσικῶς ἀξιοπρεποῦς, ἡ παρουσία μου ἐν τῇ ὑμετέρᾳ οἰκίᾳ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην καὶ ἐν ἀγνοίᾳ σας δέον νὰ φανῇ ὑμῖν ὕβρις, δὲν τὸ ἀρνούμαι...

— Είμαι εὐτυχὴς ὅτι τὸ ἐννοεῖτε . . . ἐψιθύρισε νεικτικῶς ὁ κύριος Δεβεζαί.

— Ἐπιτρέψατέ μοι ὁμως, . . . ἐξηκολούθησεν ὁ ὑποκόμης . . . νὰ ἐξηγήσω ὑμῖν τὴν διαγωγὴν μου, καὶ ἔπειτα τίθεμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἱκανοποίησις, ἣν θὰ κρίνετε ἀρμόζουσιν ν' ἀπαιτήσητε παρ' ἐμοῦ.

— Ἐπιθυμεῖτε νὰ μοὶ δώσητε ἐξηγήσεις, κύριε ὑποκόμης;

— Ναί, κύριε.

— Ἡ διαγωγή σας, τὸ ὁμολογῶ, μοὶ ἐφάνη πλέον ἢ ἀρκούντως σαφὴς . . . φαίνεται ὁμως ὅτι ὑμεῖς κρίνετε ἀλλέως . . . καὶ ἐπὶ τέλους, ἔστω . . . Ἐξηγήθητε λοιπόν, κύριε ὑποκόμης. Σὰς ἀκούω . . . ὅχι μόνον μετὰ προσοχῆς, ἀλλὰ — σὰς τὸ ὁμνύω, — καὶ μετὰ μεγάλης περιεργίας.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐρρέθησαν, ὡς πᾶν ὅ,τι ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχεν εἰπῇ ὁ κύριος Δεβεζαί, μετὰ μεγίστης εὐγενείας.

— Μοὶ ἐκάμετε τὴν τιμὴν νὰ μὲ ὀνομάζετε φίλον σας, ἐψιθύρισε μετὰ τινος . . . ἀμνηχανίας ὁ κύριος Βιλλεδιού.

— Εἶναι ἀληθές! . . . Ναί, σὰς ἀπεκάλουν φίλον μου, κύριε Βιλλεδιού, καὶ ἔσως ὁ τίτλος οὗτος ἔπρεπε νὰ ἔχη εἰς τὰ ὅμματά σας κάποιον ἀξίαν, διότι δὲν ἀπένεμον αὐτὸν ἀφειδῶς.

— Μὲ ἐδέχεσθε εὐμενῶς εἰς τὴν οἰκίαν σας . . . ἐξηκολούθησεν ὁ ὑποκόμης μετὰ δισταγμοῦ.

— Ὅχι, εὐμενῶς, κύριε, ἀλλ' ἀδελφικῶς . . . εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ κόμης.

Ὁ κύριος Βιλλεδιού δὲν ἀπεκρίθη εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἀλλ' ἐξηκολούθησεν :

— Ἐβλεπον καθ' ἐκάστην τὴν κυρίαν Δεβεζαί . . . καὶ εὐρεθείς ἐν ἐπικινδύνῳ οἰκειότητι μετὰ νέας τόσον θαλκτικῆς, δὲν ὑπῆρξα κύριος τῆς καρδίας μου . . . οὐδὲ τοῦ λογικοῦ μου . . . Συνέλαβα πρὸς αὐτὴν σφοδρότατον πάθος . . . ἄχρι παραφροσύνης.

— Ἡ διήγησις αὕτη μὲ ἐνδιαφέρει τὰ μέγιστα, καὶ ἡ ὑμετέρα ὁμολογία μὲ γοητεύει — ἀνέκραξεν ὁ κόμης μετ' ἄλλοκτότου μειδιάματος — ἐξακολουθήσατε, κύριε, σὰς παρακαλῶ, ἐξακολουθήσατε.

— Ὁφείλον, μόλις ἐννόησα τοῦτο, ν' ἀπομακρυνθῶ. Ὁφείλον νὰ φύγω ἐντεῦθεν, νὰ ἐξορισθῶ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς . . . Ἡ τιμὴ καὶ ἡ εἰλικρίνεια μοὶ τὸ ἐπέβαλλον . . . Δὲν ἔσχον τὸ θάρρος . . . καὶ ἐπὶ μακρὸν ἔκρυψα εἰς τὰ στήθη μου ἔρωτά ἄνευ ἐλπίδος! . . .

— Ἄνευ ἐλπίδος! . . . ἐψιθύρισε νεικτικῶς ὁ κύριος Δεβεζαί . . . ἄνευ ἐλπίδος! . . .

— Ναί, ἄνευ ἐλπίδος! Ἀμφιβάλλετε, κύριε :

— Ὀλίγον τι, τὸ ὁμολογῶ.

— Καὶ πῶς θὰ ἐτόλμων νὰ ὁμολογήσω τὸ ἔνοχον τοῦτο πάθος πρὸς τὴν ἀγνὴν καὶ ἀγίαν γυναῖκα, ἣτις φέρει τὸ ὄνομά σας; . . . πόθεν θὰ ἤντλουν τὸ ἀσεβὲς τοῦτο θράσος . . . εἶχον ὀρκισθῇ νὰ κρύψω τὸν ἔρωτά μου, . . . καὶ ἔσχον τὴν δύναμιν νὰ τηρήσω τὸν λόγον μου . . .

— Ἀ! ἀλήθεια; . . . ἀνέκραξεν ὁ κόμης.

— Χθὲς ὁμως — ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κύριος Βιλλεδιού, προσποιηθεὶς ὅτι δὲν

εἶχεν ἀκούσῃ τὴν διακοπὴν ταύτην, — χθὲς, ἡμέραν συμφορᾶς, κακοποιόν τι πνεῦμα, δαίμων, θέλων τὸν ὀλεθρόν μου, ἐλθὼν διετάραξε τὴν ψυχὴν μου, κατέλαβε πάσας τὰς αἰσθήσεις μου καὶ ἐσκότισε τὸ λογικόν μου . . . Ἐπελαθόμην τοῦ ὀρκου μου . . . κατέστην παράφρων . . . ναί, παράφρων . . . διότι δὲν ἀπόθησα μετὰ φρίκης τὸν ἄτιμον πειρασμόν, ὅπως ἐπιτύχω διὰ τῆς βίας ὅ,τι δὲν ἐτόλμων νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ ἔρωτος.

Ὁ κύριος Δεβεζαί ἐμειδίασεν αὐτὸς καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐσφιγξέ σπασμωδικῶς τὰ ξίφη.

Ὁ ὑποκόμης Ἀρμάνδος ἐξηκολούθησε :

— Τῶν τοιούτων σχεδίων δὲν ἀναβάλλεται ἡ ἐκτέλεσις . . . Ἡ ὀλεθρία μέθη, περὶ ἣς προηγουμένως σὰς εἶπον, ἐδέσποζε τοῦ λογικοῦ μου . . . Προμηθευθεὶς κλίμακα σχοινίην, μεθ' ὅλην τὴν θύελλαν . . . μεθ' ὅλους τοὺς κεραυνούς . . . μεθ' ὅλας τὰς φωνὰς ταύτας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, αἰτίνες ἔκραζον πρὸς με ὅτι διέπραττον κακούργημα . . . ὅτι ἔτρεχον εἰς τὸν ὀλεθρον . . . καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀποτετυφλωμένος ὑπὸ τοῦ πάθους νοῦς μου δὲν ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ τὴν γλῶσσαν . . . ἔδραμον ἐνταῦθα . . . Ἐγίνωσκον καλῶς τὰ δώματα τῆς ὑμετέρας συζύγου, ἔρριψα ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου τὴν κλίμακα καὶ εἰσέδυν ὡς ἄθλιος, ὡς οὐτιδανός, ὡς λωποδύτης ἐν τῷ κοιτῶνι, ἐνθα ἐκοιμάτο . . .

Φρικώδης νευρικὴ σύσπασις μετέβαλε πρὸς στιγμὴν τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου Δεβεζαί. Ἀλλὰ δὲν διέκοψε τὸν ὑποκόμητα, ὅστις ἐξηκολούθησε λέγων :

— Μικρὸν ἔτι καὶ ἐγενόμην ἄτιμος, κύριε κόμης. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔλαβεν οἶκτον δι' ἐμέ. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἡ καλύπτουσα τοὺς ὀφθαλμούς μου πυκνὴ ταινία ἐσχίσθη, καὶ ἡ ἠθικὴ μου ἀποτύφλωσις ἐξηφανίσθη ὡς διὰ μαγείας . . . Ἐφοβήθην διὰ τὴν πράξιν μου, καὶ ἔκρινον αὐτὴν βδελυράν. Ὁπισθοχώρησα ἐντρομος ἀπέναντι τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὅποῖον ἐμελέτων . . . ἐσεβάσθην τὸν ἀγνὸν ὕπνον ἐκείνης, ἣν εἶχον ὁμοσεὶ νὰ καταστήσω θύμᾳ μου . . . Ὁμωχάριστησα ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας τὸν Θεόν, ὅστις ἐπέτρεψεν ἵνα ἡ μετάνοιά μου μὴ ἐπέλθῃ βραδέως . . . καὶ ἄφρων, τρέχων, ἐξήλθον τοῦ κοιτῶνος, καταλιπὼν τὴν σύζυγόν σας κοιμωμένην καὶ περικυκλωμένην ὑπὸ τῶν ἀγγέλων τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες τὴν ἐπροστάτευον καὶ καθίστων φαιδρὰ τὰ ὄνειρά της . . .

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κύριος Βιλλεδιού ἐσιώπησεν.

Ὁ κόμης Δεβεζαί ἐφάνη περιμείνας πρὸς στιγμὴν, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ ἐσίγα, ἠρώτησεν :

— Αὐτὸ εἶναι μόνον, κύριε;

— Ναί, αὐτὸ μόνον . . .

— Οὐδὲν ἔχετε νὰ προσθέσετε ἢ νὰ μεταβάλλετε εἰς τὴν διήγησίν σας;

— Οὐδέν.

— Λοιπόν, μόνος ὑμεῖς εἰσθε ὁ ἔνοχος;

— Ναί.

— Λοιπόν, ἡ κόμησά ἢ σύζυγός μου, ἀγνοεῖ τὸν ἔρωτά σας;

— Τὸν ἀγνοεῖ.

— Ἐντεῦθεν, κατὰ μείζονα λόγον, δὲν συμμερίζεται τὸ πάθος, ὅπερ δὲν τῇ ἀπεκαλύψατε;

— Κατὰ μείζονα λόγον, ναί, κύριε.

— Λοιπόν, ἀγνοεῖ ὅτι εἰσῆλθετε τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὸν κοιτῶνά της, ἐνῶ ἐκοιμάτο;

— Καὶ πῶς δύναται νὰ τὸ ὑποφιασθῇ κἄν, ἀφοῦ δὲν ἐξύπνησε;

— Λοιπόν, μεταξύ ὑμῶν καὶ τῆς κομῆσσης οὐδὲν συνέβη δυνάμενον νὰ μεταβάλῃ εἰς μῖσος καὶ περιφρόνησιν τὸν πρὸς αὐτὴν σεβασμόν καὶ τὸν ἔρωτά μου;

— Ἡ κυρία κόμησά εἶναι ἀγία γυνή, ἀνωτέρα πάσης λατρείας, παντὸς σεβασμοῦ.

Ὁ κόμης Δεβεζαί ὑπεκλίθη. Εἶτα, μετὰ τινων στιγμῶν σιγῆς, ἐπανέλαθεν :

— Κύριε Βιλλεδιού, αὐτὰ τὰ ὁποῖα μοὶ εἶπετε εἶναι ἄρα γε ἀληθῆ;

— Σὰς βεβαιῶ.

— Μοὶ τὸ ὀρκίζεσθε;

— Τὸ ὀρκίζομαι.

— Ἐπὶ τῆς τιμῆς ὑμῶν, ὡς εὐπατρίδου;

— Ἐπὶ τῆς τιμῆς μου, ὡς εὐπατρίδου.

— Ἐπὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, ὡς χριστιανοῦ;

— Ἐπὶ τῆς πίστεώς μου, ὡς χριστιανοῦ.

— Ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς μητρός σας;

Ὁ κύριος Βιλλεδιού ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν, ἀλλ' ὁ δισταγμός του ὑπῆρξε σχεδὸν ἀδιόρατος, καὶ ἀπῆντησεν εὐκρινῶς :

— Ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς μητρός μου, κύριε κόμης, τὸ ὁμνύω.

Διὰ τρίτην φορὰν, ἀλλόκοτον μειδίαμα συνέσπασε τὰ κάτωχρα τοῦ κόμητος χεῖλη.

— Κύριε Ἀρμάνδε Βιλλεδιού, εἶπε διὰ φωνῆς ἡρέμου καὶ μεμετρημένης, σὰς τὸ λέγω μετὰ βαθείας θλίψεως, ἀλλ' ἀναγκάζομαι νὰ σὰς τὸ εἰπῶ . . . ἡ τιμὴ ὑμῶν ὡς εὐπατρίδου, ἡ πίστις ὑμῶν ὡς χριστιανοῦ, ἡ τιμὴ τῆς μητρός σας, νομίζω ὅτι ἐξετέθησαν.

— Ἐξετέθησαν, κύριε; . . . ἀνέκραξεν ὁ ὑποκόμης . . . Ἐξετέθησαν, εἶπετε;

— Θεέ μου, ναί!

— Καὶ διατί;

— Διότι ἐψεύσθης, τρεῖς ψευδορκήσας!

— Ἐψεύσθην!! . . . ἐγώ;

— Ναί, κύριε . . . ἐψεύσθητε.

— Καὶ εἰς τί, κύριε κόμης;

— Εἰς ὅλα . . .

— Εἰσθε παράφρων, κύριε!

— Ὅχι, δὲν εἰμαι παράφρων, καὶ θὰ σὰς τὸ ἀποδείξω. Ἐψεύσθητε, εἰπόντες ὅτι εἰσῆλθετε τὴν νύκτα ταύτην τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἄλσει. Ἀκόμη ἔχετε εἰς τὰς χεῖράς σας ἀντίκλειδα, ἣτις σὰς ἐχρησίμευσεν εἰκοσάκις, ἑκατοντάκις ἰσως. Ἐψεύσθητε προσέτι, εἰπόντες ὅτι ἡ κόμησά Δεβεζαί ἠγνόει τὸν ἔρωτά σας καὶ δὲν ᾔτο συνένοχος ὑμῶν . . . Ἐψεύσθητε εἰπόντες ὅτι εἰσῆλθετε εἰς τὰ δώματά της, αὐτῆς κοιμωμένης καὶ ἐν ἀγνοίᾳ της. Ἡ κυρία κόμησά σὰς περιέμενε πρὸ δύο ἡδῇ

ώρων... Ἐκείνη σὰς ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ ἀνδῆρου καὶ τὴν σχοινίην κλίμακα. Ἐπὶ τέλους, εἴσθε ὁ ἐραστὴς αὐτῆς καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως καὶ δύνασθε νὰ διεκδικήσετε κάλλιον ἢ ἐγὼ τὴν πατρότητα τοῦ ἐμβρύου, ὅπερ, φέρει ἐν τῇ μήτρᾳ της... Βλέπετε καλῶς, κύριε ὑποκόμη, ὅτι διὰ νὰ μάθῃ τις τὸν ἀριθμὸν τῶν ψευδῶν σας, ἀρκεῖ νὰ μετρήσῃ τοὺς λόγους σας.

Ὁ κόμης Δεβεζαί, ταῦτα εἰπὼν, ἐσίγησεν· ἐνῶ δὲ ὠμίλει, μόλις θὰ ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ, ἐν τῷ τόνῳ τῆς φωνῆς του, τὴν κατέχουσιν αὐτὸν ὀργήν. Ἡ ὑπερβόλλουσα μόνον ὠχρότης του καὶ οἱ ἀκούσιοι τῶν χειρῶν του σπασμοὶ ἐμαρτύρουν τὸν ὑπερανθρώπινον ἀγῶνα, ὃν κατέβαλλεν ὅπως φαίνεται ἡρεμος.

Ὁ κύριος Βιλλεδιού ἦτο ἐξουθενημένος. Ἐφεύσθη, καὶ ὅμως διὰ τοῦ ψεύδους αὐτοῦ δὲν κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπωμένην γυναῖκα. Ἡ θυσία αὕτη τῆς τιμῆς του ὑπῆρξε ματαία. Ἡ κόμησσα Δεβεζαί εἶχεν ἀπολεσθῇ.

— Πρὸ ὀλίγου μοὶ εἶπετε, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κόμης, ὅτι ἀφοῦ ἠθέλετε μοὶ ἐξηγήσῃ τὴν διαγωγὴν σας, θὰ ἐτίθεσθε εἰς τὴν διάθεσίν μου... Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι μοὶ εἶπετε τοῦτο;

— Ναί, κύριε κόμη, σὰς τὸ εἶπον.

— Ἡ διαγωγὴ σας τώρα ἐξηγήθη.

— Εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας.

— Τὸ ἐλπίζω.

— Εἶμαι ἑτοιμος εἰς πᾶν ὅ,τι θέλετε.

Περιμένω τὰς διαταγὰς σας.

— Ἡ μονομαχία, δὲν τὸ ἀγνοῶ, εἶναι οἰκτρὰ ἱκανοποίησις, καὶ αὕτη ἡ δῆθεν κρίσις τοῦ Θεοῦ δείκνυται πολλαίκις λίαν ἀδίκως, καὶ ὅμως ἀνάγκη νὰ ἀρκεσθῶ εἰς αὐτήν, ἀφοῦ δὲν σὰς ἐφόνευσα ἀμέσως ὥς εἶχον τὸ δικαίωμα.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς ἐπαναλάβω ὅτι πανταχοῦ καὶ πάντοτε θὰ ἦμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας.

— Δηλάδῃ;

— Ὅτι θὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν θέσιν, ἣν θὰ ὀρίσετε.

— Ἄ! ὅσον δι' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνοχληθῇτε. Θὰ κτυπηθῶμεν τώρα...

— Ἐδῶ;

— Ναί, μὰ τὸν Θεόν, ἐδῶ!

— Καὶ εἰς τοιαύτην ὥραν;

— Τώρα ἀμέσως.

— Μὲ ὅλον τὸ σκότος;

— Αἱ ἀστραπαὶ θὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν ἀντὶ πυρῶν.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχω ὅπλα...

— Ἐχω ἐγώ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κόμης Δεβεζαί ἔδειξεν αὐτῷ τὰ δύο ξίφη, προσθεὶς:

— Εἶχον προῖδῃ τὴν περίστασιν καί, ὡς βλέπετε, εἶμαι ἀνθρώπος προνοητικός.

— Ἀλλὰ μᾶς λείπει καὶ τι ἀναπόφευκτον.

— Τί πράγμα;

— Οἱ μάρτυρες.

— Νὰ τοὺς κάμωμεν τί;

— Νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι ὑπῆρξε μονομαχία καὶ οὐχὶ δολοφονία.

— Ἐ! καλὰ! Ἰδοὺ ὁ Καλλιουέ, ὁ παλαιός μου ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος θὰ παρασταθῇ εἰς τὴν μονομαχίαν καί, ἐν ἀνάγκῃ θὰ μαρτυρήσῃ περὶ τῆς εἰλικρινείας μεθ' ἧς διεξήχθη ἡ ὑπόθεσις.

— Γεννηθήτω τὸ θέλημά σας, κύριε κόμη.

— Πιστεύω ὅτι τὸ μικρότερον, ὅπερ δύναμαι νὰ πράξω, ἀπήντησεν ὁ κόμης, Δεβεζαί, εἶναι νὰ σὰς φονεύσω ἢ νὰ φονεῦθω παρ' ὑμῶν μὲ ὅλην μου τὴν ἀνέσιν, καὶ χωρὶς νὰ ἐξέλθω τοῦ ἄλλους μου· δὲν ἔχει οὕτω;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ὑποκόμης δὲν ἀπήντησεν, ὁ κόμης Δεβεζαί, λαβὼν τὰ ξίφη ἀπὸ τῆς αἰχμῆς καὶ παρουσιάσας τὰς λαβὰς εἰς τὸν ἀντίπαλόν του, εἶπεν:

— Εὐαρεστήθητε νὰ ἐκλέξετε.

— Εἶναι περιττόν.

— Πῶς;

— Δότε ἐν οἰονδήποτε.

— Ὅχι, τοῦτο δὲν εἶναι κανονικόν.

Ἄλλως τε τὰ ξίφη ταῦτα εἶναι ἐντελῶς ὅμοια. Ἀκόμη μίαν φοράν, κύριε ὑποκόμη, ἐκλέξατε.

Ὁ Ἀρμάνδος Βιλλεδιού ἔλαβε τὸ ἐν τῶν προτεινομένων αὐτῷ ξιφῶν.

— Ἀς πλησιάζωμεν εἰς τὸν τοῖχον, ἂν εὐαρεστήσθε εἶπεν ὁ κόμης, τοῦλάχιστον θὰ προφυλαττώμεθα κατὰ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς ραγδαίας ταύτης βροχῆς, ἥτις πληττούσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν μᾶς ἀποτυφλοῖ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κόμης Δεβεζαί, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ὑποκόμητος, ἐπλησίασεν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ περιβόλου.

Ὁ Καλλιουέ δὲν κατέλιπε τὴν θέσιν του, ὅθεν εἶχεν ἀκούσῃ ὅλην τὴν ἀνωθὶ συνδιάλεξιν.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ἐτοποθετήθησαν ἀντιμέτωποι.

Ὁ κύριος Δεβεζαί ἀπέθετο χαμαὶ τὸν θηρευτικόν του μανδύαν, αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ ὑποκόμης, καὶ οἱ δύο πρῶην φίλοι διεσταύρωσαν τὰ ξίφη.

Ἄλλ' αἰφνης ὁ Ἀρμάνδος ἐταπείνωσε τὴν αἰχμὴν τοῦ ἰδικοῦ του.

— Τί κάμνετε; ἀνέκραξεν ὁ κόμης.

— Κύριε, ἀπήντησεν ὁ ὑποκόμης, ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος καὶ ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ ἀπόφασίς αὐτοῦ ἐγένετο ἡδῇ. Προκρίσθηκα τι, ὅπερ δὲν μὲ ἀπατά, μοὶ λέγει ὅτι θὰ ἀποθάνω.

— Ἀ!... ἐψιθύρισεν ὁ κόμης... νὰ πιστεύῃ τις εἰς τὰ προκρίσθηκα εἶναι ἀδυναμία... εἶναι μωρία!

— Οὐτε τὸ ἐν, οὐτε τὸ ἄλλο, κύριε... καὶ θὰ τὸ ἴδῃτε ἐντὸς ὀλίγου... Ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ λεπτῶν, διατρυπηθεὶς ὑπ' ὑμῶν, θὰ κεῖμαι ἐκτάδην ἐδῶ, ὅπου τώρα ἵσταμαι ὀρθίως... Ἀλλ' ἡ συνείδησίς μου φέρει τὸ βάρος μεγάλου ἐγκλήματος· καὶ ὁ τρόμος μου εἶναι μέγας ἀπέναντι τοιοῦτου θανάτου, εἰς ὃν δὲν εἶμαι παρεσκευασμένος... Ἄν μὲ συγχωρήσετε, κύριε κόμη, ἐμέ, ὅστις σὰς προσέβαλα τόσον καίριως... τότε θὰ εἶχον πεποιθῇσιν καὶ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου θὰ παρουσιασθῶ μετ' οὐ πολὺ

...ναί... δὲν θὰ ἀπηλπίζομην ὅτι θὰ εὕρω χάριν καὶ ἐνώπιον ἐκείνου, ἀφοῦ ἠθελα εὕρη χάριν ἐνώπιον ὑμῶν... Μετανοῶ... καὶ εἶμαι ἕτοιμος ν' ἀποθάνω. Συγχωρήσατέ με λοιπόν, κύριε κόμη, σὰς ἱκετεύω γονυπετής...

Καὶ πράγματι, ὁ κύριος Βιλλεδιού ἔκαμψε τὸ γόνυ ἐνώπιον τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀπατηθέντος ἀνδρός καὶ ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν.

Ὁ κύριος Δεβεζαί, ἐκπλαγείς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αἰτήσῃ, ἣν δὲν περιέμενε, δὲν ἀπήντησεν ἀμέσως.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Καλλιουέ ἐξήστραψαν ἐν τῷ σκότει. Τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἐψιθύρισαν:

— Ἄν τὸν ἐσυγχώρῃ !!!

Καὶ αἱ χεῖρές του ἐσφιγξάν σπασμωδικῶς τὴν ἀκτηρίδα τῆς καρβίνας του.

Ε'

Πληγὴ ξίφους.

Ὁ κ. Δεβεζαί ἐδίστασεν ἐπὶ μικρόν.

— Κύριε ὑποκόμη, εἶπεν εἷτα μετὰ φωνῆς σοβαρῆς καὶ ἐκφράσεως ὅλως διαφόρου τοῦ εἰρωνικῶς εὐγενοῦς ὅπου, ὅπερ εἶχε μεταχειρισθῇ ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης... ἐπαναλέγω ὑμῖν, ὅτι δὲν πιστεύω εἰς τὰ προκρίσθηκα. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μεταξὺ ἡμῶν πάλης εἶναι μυστήριο δι' ἀμφοτέρους, καὶ ὁ κίνδυνος ἀπειλεῖ ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἐξίσου... Δὲν ἀγνοῶ ὅτι ὁ Θεὸς ἐπιβάλλει τὴν συγχώρησιν, ἀλλὰ γινώσκω ἐπίσης ὅτι δὲν ὑποφέρει ἀτιμώρητον τὴν μοιχείαν...

Τοὺς λόγους τούτους ἀκούσας ὁ δάσφύλαξ ἀνεσκήρτησεν.

Οἱ λευκοὶ καὶ ὀξεῖς αὐτοῦ ὀδόντες ἔτριξαν, ἐνῶ τὰ χεῖλη του συνεσπῶντο φρικωδῶς.

— Εἶχον σύζυγον ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κ. Δεβεζαί, ἥτις ἀπετέλει τὴν μόνην εὐτυχίαν μου... τὸν ἔρωτά μου... ἐνόμιζον ὅτι ἠγαπῶμην ὑπ' αὐτῆς, ὅσον τὴν ἡγάπων...

— Ψεῦδος!... ψεῦδος!... ἐψιθύρισεν ὁ Καλλιουέ.

— Σεῖς μοῦ ἀφηρέσατε τὴν γυναῖκα ταύτην, ἥτις ἀνῆκεν εἰς ἐμὲ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων!... Μοῦ ἐκλέψατε τὴν ψυχὴν της, τὸν ἔρωτά της!... Κατεστρέψατε τὴν εὐτυχίαν μου!... ἐδηλητηριάσατε τὸ μέλλον μου!... Καὶ τώρα ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ γονυπετής συγγνώμην;... Μὴν ἐλπίζετε ὅτι θὰ τύχετε τοιαύτης παρ' ἐμοῦ, κύριε ὑποκόμη. Ἡ ἀρετὴ μου δὲν φθάνει ἄχρι τοῦ σημείου τούτου... Ὁ Θεὸς ἄς σὰς συγχωρήσῃ, ἂν θέλῃ... ὡς ἀγαθὸς χρυστανόος, οἷός εἶμαι, σὰς συμβουλεύω νὰ ζητήσετε παρ' αὐτοῦ συγχώρησιν... Ἐγὼ δὲν θὰ συγχωρήσω...

Ὁ Ἀρμάνδος, κατελιημμένος προφανῶς ὑπὸ μεγίστης συγχινήσεως, ἠγέθη.

— Προσοχή! εἶπεν ὁ κόμης.

— Ἀκούσατε...

— Ἀκόμη;... ἠρώτησεν ὁ κ. Δεβεζαί μετὰ βιαίας καταστελλομένης ἀνυπομονησίας.

Ὁ κ. Βιλλεδιού ἔδειξε διὰ τῆς χειρὸς τὰ ἱμάτια, ἅτινα εἶχε ρίψῃ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ψάμμου τῆς δεινροστοιχίας, καὶ εἶπεν :

— Ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ ἱματίου ἐκείνου εἶναι ἓν χαρτοφυλάκιον. Περιέχει σπουδαία οἰκογενειακὰ ἔγγραφα, τὰ ὅποια ἐπιθυμῶ νὰ μὴ ἀπολεσθῶσιν. Ἄν πέσω, ἀποστείλατε αὐτά, σὰς παρκαλῶ, εἰς τὸν υἱόν μου... εἰς τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο πικρίδιον, τοῦ ὁποῦ ἡ μήτηρ ἀπέθανε, καὶ τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου θὰ ᾔῃ ὀρφανόν... Ὁ θὰ τὸ πρᾶξητε, κύριε κόμη;

— Ναί, σὰς τὸ ὑπόσχομαι.

— Εὐχαριστῶ. Καὶ τώρα ἰδού, εἰμαι ἑτοιμος.

Ὁ κόμης Δεβεζαὶ δὲν περιέμενε νὰ ἐπαναληφθῶσιν αὐτῷ οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ἀμέσως τὰ δύο ξίφη διεσταυρώθησαν. Ἡ μονομαχία ἐκείνη ἦτο παραδόξον, συγκινητικὸν καὶ περίεργον συνάμα θέαμα. Ἡ θύελλα ἐδιπλασίασε τὴν λύσσαν τῆς, ὥσπερ ἤθελε νὰ ρίψῃ τὸ πένθιμον φῶς τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκείνης τοῦ θανάτου.

Ἀλλεπάλληλοι ἀστραπαὶ διηυλάκουν τὸν οὐρανὸν καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις, καὶ εἰς τὴν λάμψιν αὐτῶν φευγαλέα φλόγες ἐφαίνοντο οἰοεὶ ἀναβλύζουσαι ἀπὸ τῶν ξιφῶν.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ἦσαν ἰσοδύναμοι· ἕκαστος δ' αὐτῶν ἐγίνωσκε τὸν ἄλλον, διότι πολλάκις εἶχον ἀσκηθῇ ὁμοῦ εἰς τὴν ξιφομαχίαν.

Ὁ κ. Δεβεζαὶ προσέβαλλεν ὀλοφύχως, ὀρμητικῶς, λυσσῶδως, ἀλλὰ μετὰ ψυχρότητος ἀποκλειούσης πᾶσαν ἀσυνεσίαν. Ὁ Ἀρμάνδος Βιλλεδιού δὲν ἐφρόντιζεν ἢ μόνον νὰ προφυλάσσεται.

Τὸ ξίφος τοῦ ἐφαίνετο ἀποτελοῦν ζῶντα φραγμὸν χαλύβδινον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ξίφους τοῦ κόμητος. Ἡρκεῖτο νὰ προφυλάσσεται, οὐδέποτε ἀνταποδίδων τὰ κτυπήματα, οὐδέποτε προσβάλλων.

Θὰ ἔλεγε τις—καὶ ἴσως οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα—ὅτι ἐζήτηε νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωὴν του· ἀλλ' εἶχεν ἀπόφασιν νὰ σεβασθῇ τὴν τοῦ κόμητος, ὃν δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐρεθίσῃ ἢ παγερὰ αὕτη ἀντίστασις, ἢ οὐδέποτε ἐπιτιθεμένη.

Αἰφνης ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κ. Βιλλεδιού ἐφείδετο αὐτοῦ κατέλαβε τὸν νοῦν του καὶ τὸν κατέστησε παράφρον. Ἐδιπλασίασε τὴν ὀρμητικότητά του, πλήττων ἀπαύστως, ἀλλὰ πάντοτε ματαίως, καὶ ἀποκαλυπτόμενος μετὰ τόσον τρελλῆς θρασυτήτος, ὥστε ἐξετίθετο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ὑποκόμητος, ὅστις ἤρκει νὰ ἐκτείνῃ τὸν βραχίονα, ὅπως δι' ἐνὸς εὐθέως κτυπήματος πλήξῃ αὐτὸν ἀνὰ μέσον τοῦ στήθους. Ἀλλ' ὁ κ. Βιλλεδιού δὲν τὸ ἐπραξεν. Ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἐπαλλεν εὐγενὴς καρδιά καί, ἂν εἶχε διαπράξῃ ἄτιμον πρᾶξιν, δὲν ὡπισθοχώρει ἀπέναντι τῆς ἐξιλεώσεως.

Ἐν τούτοις, ἡ μονομαχία ἔπρεπε νὰ λάβῃ ἓν τέλος.

Αἰφνης ὁ κόμης Δεβεζαὶ κατήνεγκεν εὐθὺς κτύπημα, ὅπερ τὸ ξίφος τοῦ Ἀρμάνδου δὲν ἀπέκρουσεν ὡς ἔπρεπε. Καὶ ἀπεσώθηκε μὲν τὸν σίδηρον, ὅστις ἔμελλε

νὰ διαπεράσῃ διαμπαξ τὸ στήθος του, ἀλλ' ἡ αἰχμὴ τοῦ ἐχθρικοῦ ξίφους προσέβαλε τὴν κορυφὴν τοῦ κρανίου του καὶ εἰσέδω εἰς αὐτὴν βαθέως.

Ὁ ὑποκόμης ἄφρισε νὰ πέσῃ τὸ ξίφος τοῦ συνέκρουσε τὰς χεῖρας καὶ ἔπεσε ψιθυρίζων :

— Βλέπετε καλῶς ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος !

Εἶτα οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐκλείσθησαν καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος.

Ὁ κόμης ἔκυψεν ἐπὶ τοῦ ἀγωνιῶντος ἐκείνου σώματος καὶ ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀνέβλυζον κρουνοὶ αἵματος.

Τὰ χεῖλη τοῦ τραυματίου ἠνεψήθησαν καὶ διὰ φωνῆς ἀσθενοῦς, σχεδὸν ἀδιακρίτου, εἶπεν :

— Τὸ χαρτοφυλάκιον... τὸ χαρτοφυλάκιον... ὁ υἱός μου... Μὴ τὸ λησμονήσῃτε... Θεέ μου !... συγγνώμην... ἀποθνήσκω !...

Ἡ φωνὴ τοῦ ἐσβέσθη· τὰ χεῖλη τοῦ ἔπαυσαν κινούμενα, καὶ ἡ ἀναπνοή του ἐξέλιπεν.

Ὁ κόμης Δεβεζαὶ ἠνέψξε τὸν χιτῶνα τοῦ ὑποκόμητος καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας του· αὕτη δὲν ἔπαλλε πλέον.

— Ἀπέθανεν !... εἶπεν ἐγειρόμενος βραδέως... Ἀπέθανεν... Ὁ Θεὸς ἄς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν του !...

Ἐν τούτοις, ὁ Καλλιουὲ ἄφρονος, ἀπαθής, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ πυροβόλου του, ὡς ἀγαλμα ἐξ ὀρειχάλκου, ἔμενε, μόνος θεατὴς τῆς παραδόξου ἐκείνης μονομαχίας, ὀλίγα βήματα ὀπίσω.

Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τὸ ξίφος τοῦ κόμητος ἐπληξεν θανασίμως τὸν κύριον Βιλλεδιού, ὥσπερ ὡσθεις ὑπὸ ἀκατανικήτου δυνάμεως, ἐποίησεν ἓν βῆμα πρὸς τὰ ἑμπρός. Ἐμείδισε σατανικῶς. Ὁ ὑποκόμης ἔπεσεν. Ὁ κύριος Δεβεζαὶ εἶχε τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸν Καλλιουέ. Οὗτος ὕψωσε βραδέως τὸ ὄπλον του καὶ ἐσκόπευσε τὸν κύριόν του. Ἡ χεὶρ του δὲν ἔτρεμεν· ἡ καρδιά του ἔπαλλεν ὡς συνήθως.

Ἐσυρε τὴν σκανδάλην. Ἡ σφύρα ἔκρουσε τὸν χάλυβα, ἐκπέμψαντά τινας σπινθηρίους· ἀλλ' οὐδεμία ἐκπυρσοκρότησις ἠκούσθη.

Ἡ πυρῆτις εἶχε βραχῇ.

Ὁ Καλλιουὲ κατέστειλε κραυγὴν λύσεως. Ἐλαβε τὸ ὄπλον ἀπὸ τοῦ σωλήνος, περιέστρεψεν αὐτό, ὡς οἱ Ἰνδοὶ τοὺς κρῆνιοθραύστας, οὓς μεταβάλλουσιν εἰς φοβερώτατα ὄπλα, καὶ ἐβάδιζε κατὰ τοῦ κόμητος, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε κύψῃ ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ ὑποκόμητος.

Ἡ χεὶρ τοῦ Καλλιουέ ἠγέρθη.

Ἐκφρασις ἀγρίου μίσους ἀπεικονίζετο ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Τὸ φονικὸν ὄπλον ἦτο ἑτοιμον νὰ κατενεχθῇ. Τὸ τέλος τοῦ κόμητος ἤγγιζεν.

Αἰφνης ὁ Καλλιουὲ ἔστη.

— Ὅχι, ἐψιθύριεν... ὅχι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον... θὰ ἦτο γρήγορα... δὲν θὰ ὑπέφερεν ἀρκετά.

Κατεβίβασε τὴν χεῖρα, χωρὶς νὰ πλήξῃ, καὶ ἐστηρίχθη αὐθὺς ἐπὶ τοῦ ὄπλου του.

Ὁ κόμης ἐστράφη χωρὶς καὶ νὰ ὑποπευθῇ τι περὶ τοῦ κινδύνου, ὃν διέτρεξε.

— Καλλιουέ... εἶπεν.

Ὁ δασοφύλαξ προσήλθεν.

— Κύριε κόμη ;

— Τὰ εἶδες ὅλα, δὲν εἶναι ἀληθές ;

— Ὅλα.

— Καὶ τί λέγεις ;

— Λέγω ὅτι ἐκδικήθητε... καὶ ὅτι πρέπει νὰ ᾔσθῃς εὐχαριστημένος, διότι ἡ ἐκδίκησις εἶναι καλὸν πρᾶγμα.

— Εἶναι ἡ γνώμη σου, Καλλιουέ ;

— Ναί, κύριε κόμη.

Ὁ κύριος Δεβεζαὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν.

— Ἴσως δὲν ἔχετε τὴν ἰδίαν γνώμην ; ἠρώτησεν ὁ δασοφύλαξ.

Ὁ κόμης ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ἀρνητικῶς· εἶτα ἐψιθύρισε :

— Ὅχι πλέον τώρα.

— Ἀ ! εἶπεν ὁ Καλλιουέ !... ὅχι πλέον τώρα ;

— Ὅχι.

— Καὶ διατί ;

— Διότι τώρα ἡ ὀργή μου παρήλθε, καὶ βλέπω τὰ πράγματα ὅποια εἶναι.

— Τί βλέπετε, κύριε κόμη ;

— Βλέπω ὅτι διέπραξα ἔγκλημα.

— Ἐγκλημα ! ;

— Ἐγκλημα μυσαρὸν, τὸ ὁποῖον μοὶ προξενεὶ φρίκην.

— Δὲν σὰς ἐννοῶ, κύριε κόμη. Εἰς τί εἰσθε ἔνοχος ; Ὁ ἀντίπαλός σας, ὁ ἐχθρός σας ἀπέθανε... εἶναι ἀληθές... ἀλλ' ἡ μονομαχία ὑπῆρξεν ἔντιμος.

— Καλλιουέ, ἡ μονομαχία ἦτο δολοφονία.

— Ὁ κύριος Βιλλεδιού σὰς εἶχε προσβάλλῃ θανασίμως.

Ὁ κύριος Βιλλεδιού δὲν ὑπερασπίζετο.

— Πλάνη.

— Ὅχι... ἀληθῶς... ἐπληξά ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος δὲν μὲ προσέβαλλε. Τὸν ἐπληξά ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς... Τὸν ἐπληξά, χωρὶς νὰ κινδυνεύσω. Τὸν ἐπληξά χαμερπῶς.

— Κύριε κόμη, τί λέγετε ; Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! συνέλθετε...

— Καλλιουέ, πιστεύσόν με, ἡ ἐκδίκησις εἶναι πικρά... Οἱ ἔλεγχοι τῆς συνειδήσεως ἀκολουθοῦν αὐτὴν ἐκ τοῦ πλησίον... Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, γινώσκων ὅτι ἔμελλε νὰ μοὶ δώσῃ τὴν ζωὴν του, μοὶ ἐζήτηε εὐγενῶς συγχώρησιν κατησυχάζουσαν τὴν ψυχὴν του... Ἡρνήθη αὐτῷ τὴν συγχώρησιν ταύτην. Ἴσως ἡμέραν τινα ζητήσω καὶ ἐγὼ συγχώρησιν καὶ ὁ Θεὸς ὑπάρξῃ ἐπίσης ἀνοικτίρμων πρὸς με.

Ὁ κύριος Δεβεζαὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.

— Ναί, ἀνοικτίρμων... τὸ εἶπετε, κύριε κόμη... ἐψιθύριεν ὁ Καλλιουέ, ἀλλὰ διὰ φωνῆς τόσον ἀσθενοῦς, ὥστε ὁ κύριός του οὐδὲν ἤκουσε.

(Ἐπεται συνέχεια)